T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/263
KARAR NO : 2024/530
KARAR TR : 02/12/2024

ÖZET: Adli yargı yerince verilen karar görevsizlik kararı niteliğinde olmadığından, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde öngörülen koşulu taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : ****
Davalı : Adalet Bakanlığı

I. DAVA KONUSU OLAY

1. İzmir 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde hükümlü olarak bulunan davacı, ziyaretçi değişikliği talebinin 1 yıl sonra cevaplandığından bahisle, bu süre içerisinde ziyaretçi değişikliği yapamadığı ve istediği kişi ile görüşemediği nedeniyle, 10.000 TL maddi ve manevi tazminatın ödenmesine karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **İzmir 4. İdare Mahkemesi 27/12/2023 tarih ve E.2023/1820, K.2023/2412 sayılı kararı** ile, uyuşmazlıkta adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2577 sayılı Kanun'un 15/1-a maddesi uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Dava dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden; İzmir 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde hükümlü olarak görev yapan davacı tarafından, ziyaretçi değişikliği talebinin 1 yıl sonra cevaplandığından, bu süre içerisinde ziyaretçi değişikliği yapamadığından ve istediği kişi ile görüşemediğinden bahisle 10.000,00 TL manevi tazminatın ödenmesine karar verilmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*
>
> *Olayda, davacının iddiasının, yukarıda hükümlerine yer verilen 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu'nun 4. maddesinin 1. fıkrasında düzenlenen "...dışarıyla ilişkileri..." konusuna ilişkin olduğu, bu kapsamdaki şikâyetleri incelemenin ve karara bağlamanın İnfaz Hâkimliğinin görevinde olduğu düzenlemesine istinaden, söz konusu şikâyetlere bakmak hususunda adli yargı yerinin görevli olduğunun belirlendiği anlaşılmış olup, aynı şikâyetten kaynaklanan tazminat istemli davalara da adli yargı yerinde bakılacağı kanaatine varıldığından, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna ulaşılmıştır..."*

3. Davacı bu kez, *"tazminat talebi"* konulu dilekçesi ile, idare mahkemesine verdiği dilekçesindeki başvurunun değerlendirilerek gereğinin yapılması; idare mahkemesince tarafına yüklenen yargılama giderlerini tahsil kararının kaldırılması istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. **İzmir 1. İnfaz Hakimliği 20/02/2024 tarih ve E.2024/1784, K.2024/3355 sayılı kararı** ile, davacının ziyaretçi değişikliğine ilişkin yakınması yönünden esas inceleme yaparak, hükümlü ****'un 26/01/2024 tarihli dilekçesine konu İzmir 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığının 15/11/2023 tarih ve 2023/2434 sayılı kararına yönelik şikayetinin reddine, dilekçesine konu yargılama gideri tahsil kararına ve maddi ve manevi tazminat taleplerine ilişkin taleplerinin ayrı ayrı görev nedeniyle reddine, kararın gereği ile bir suretinin adı geçen hükümlüye tebliğ edilerek tebliğ-tebellüğ belgesinin Hakimliklerine gönderilmesi için ceza infaz kurumuna müzekkere yazılmasına dair 4675 Sayılı Kanunun 6/son maddesi gereğince tebliğden itibaren 1 hafta içinde verilecek bir dilekçe veya tutanağa geçirilmek koşulu ile beyanda bulunmak suretiyle İzmir 1. Ağır Ceza Mahkemesine itiraz yolu açık olmak üzere karar vermiş, bu karara itiraz edilmesi üzerine, İzmir 1. Ağır Ceza Mahkemesi 18/04/2024 tarih ve Değişik İş No:2024/840 sayılı kararı ile itirazın reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Bu açıklamalar kapsamında dosyanın incelenmesinde;tutuklunun ziyaretçi listesine eklenmesini talep ettiği kişi hakkında kurumca yönetmeliğin 9. Maddesi ile verilen yetki kapsamında kolluk aracılığıyla yapılan araştırma sonunda Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkındaki Yönetmeliğin "Ziyaret Edebilecek Kişiler" başlıklı 9.maddesinin28/07/2007tarih, 26596 sayılı ve 06.11.2009tarih 27389 sayılı Resmi Gazetelerde yayınlanan Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelikile değişik 2. Fıkrasında belirtilen "Ceza İnfaz Kurumu Yönetimince, gerekli görülmesi halinde bildirilen ziyaretçiler hakkında ziyarette bulunmalarında sakınca bulunup bulunmadığı konusunda kolluk aracılığıylaaraştırmayaptırılır. Sakıncalı görülenlere ziyaret izni verilmez ve yeni ziyaretçinin bildirilmesi" hükmü gereğince adı geçen Lütfiye Burcu Kara hakkında İzmir 2.Ağır Ceza Mahkemesinin 2014/98 esas 2016/138 karar sayılı dosyasında silahlı terör örgütüne üye olma suçundan 2 yıl 13 ay 15 gün hapis cezası kararı verildiği, adı geçen kişininhükümlüyüziyaret etmesinde sakınca bulunduğu tespit edilmesikarşısında; ceza infaz kurumu idare ve gözlem kurulunun listeye eklenmesi talebinde bulunulan kişinin şikayet eden hükümlüyü ziyaret etme izni verilmemesi şeklindeki kararının şikayet edenin hükümlü bulunduğu suç nedeniyle iyileştirilmesi amacına uygun olduğu ve bu tasarruftahukuka aykırılık bulunmadığı sonuç ve kanaatine varılarak; İzmir 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığının15/11/2023 tarih 2023/2434 Karar sayılı kararının usul ve yasaya uygun olarak verildiğinden itirazın reddine,

İzmir İdare Mahkemesince verilmiş "Yargılama gideri tahsil kararı"nın kaldırılmasıile Maddi ve Manevi Tazminat talebi yönünden;

4675 sayılı Kanunun gereğince İnfaz Hakimliğinin görevleri şunlardır;

1. Hükümlü ve tutukluların ceza infaz kurumları ve tutukevlerine kabul edilmeleri, yerleştirilmeleri, barındırılmaları, ısıtılmaları ve giydirilmeleri, beslenmeleri, temizliklerinin sağlanması, bedensel ve ruhsal sağlıklarının korunması amacıyla muayene ve tedavilerinin yaptırılması, dışarıyla ilişkileri, çalıştırılmaları gibi işlem veya faaliyetlere ilişkin şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak.

2. Hükümlülerin cezalarının infazı, müşahadeye tâbi tutulmaları, açık cezaevlerine ayrılmaları, izin, sevk, nakil ve tahliyeleri; tutukluların sevk ve tahliyeleri gibi işlem veya faaliyetlere ilişkin şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak.

3. Hükümlü ve tutuklular hakkında alınan disiplin tedbirleri ve verilen disiplin cezalarının kanun, veya diğer mevzuat hükümlerine aykırı olduğu iddiasıyla yapılan şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak.

4. Ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurullarının kendi yetki alanlarına giren ceza infaz kurumları ve tutukevlerindeki tespitleri ile ilgili olarak düzenleyip intikal ettirdikleri raporları inceleyerek, varsa şikâyet niteliğindeki konular hakkında karar vermek.

5. (Ek bent: 14.04.2020 - 7242 S.K./4. md) Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararlara karşı yapılan şikâyetleri incelemek.

6. (Ek bent: 14.04.2020 - 7242 S.K./4. md) Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mahsup, ceza zamanaşımı ve hükümlünün ölümü hâllerinde verilecek kararlar da dahil olmak üzere hâkim veya mahkeme tarafından verilmesi gerekli kararları almak ve işleri yapmak."

7. Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak. Kanunlarda başka bir yargı merciine bırakılan konulara ilişkin hükümler saklıdır."

İzmir İdare Mahkemesince verilmiş "Yargılama gideri tahsil kararı" mahkeme tarafından verilmiş hüküm niteliğinde olmakla başka mahkemelerin kararlarının kaldırılmasının görev ve yetkisininhakimliğimizin görevleri kapsamında bulunmadığından bu yöndeki talebin reddine,

İnfaz Hakimliğimizin maddi ve manevi tazminata hükmetme görev yetkisinin bulunmadığından bu yöndeki talebinreddine, yargılama süresinin uzunluğu nedeniyle hükümlünün Anayasa Mahkemesine tazminat talebinde bulunabileceğihususunun ceza infaz kurumu aracılığıyla bildirilmesine karar vermek gerekmiştir ..."

5. Davacının, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, İzmir 1. İnfaz Hakimliğince dava dosyası sureti Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiş, dava dosya asılları mahkememizce temin edilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un"*Mahkemenin görevi*" başlıklı 1. maddesi şöyledir:

" Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir.

Özel kanun uyarınca hakeme başvurulmasının zorunlu olduğu hallerde, eğer hakemlik görevi hakim tarafından yerine getirilmiş ise bu merci, davanın konusuna göre, yukarıdaki fıkrada yazılı adli veya idari yargı mercilerinden sayılır."

7. 2247 sayılıKanun'un "*Olumsuz görev uyuşmazlığı*" başlıklı 14. maddesi şöyledir:

"Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca (...) ileri sürülebilir."

8. 2247 sayılı Kanun'un"*Yargı merciilerinin uyuşmazlık mahkemesine başvurmaları"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir."

9. 2247 sayılıKanun'un *"İncelemede izlenecek sıra"* başlıklı 27. maddesi şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

10. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 02/12/2024 tarihli toplantısında;Raportör-Hâkim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, 2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın 2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

11. Başvurunun incelenebilmesi için Kanun'un 14. maddesinde öngörülen koşulların bulunması gerektiği tartışmasızdır.

12. Mevzuat kısmında belirtilen düzenlemelere göre,Uyuşmazlık Mahkemesi'nce 14. maddesi kapsamında bir görev ya da hüküm uyuşmazlığının incelenebilmesi için, uyuşmazlığa konu edilen karar veya kararların, adli veidari yargı mercilerince ya da hakemliğin hakim tarafından yerine getirilmesinde olduğu gibi yargı merci sayılanlarca verilmesi ve 14.madde kapsamında olumsuz görev uyuşmazlığının varlığından söz edebilmek için de; adli veidari yargı yerleri tarafından konusu, tarafi ve sebebi aynı olan davalarda kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş görevsizlik kararlarının bulunması gerekmektedir.

13. Dava dosyalarının incelenmesinden, İzmir 2 Nolu F Tipi Cezaevinde hükümlü olarak bulunan davacı tarafından, idari ve adli yargı yerlerinde (ortak talep olarak) ziyaretçi değişikliği talebinin 1 yıl sonra cevaplandığından bahisle, bu süre içerisinde ziyaretçi değişikliği yapamadığı ve istediği kişi ile görüşememesi nedeniyle 10.000 TL maddi ve manevi tazminatın ödenmesine karar verilmesi istemiyle dava açıldığı, idare mahkemesince, adli yargı yerinin görevli olduğu nedeniyle görevsizlik kararı verildiği, ancak adli yargı yerinde verilen kararın idari yargı yerini işaret edecek şekilde verilmiş bir görevsizlik kararı niteliği taşımadığı anlaşılmaktadır.

14. Görüldüğü üzere, İzmir 1. İnfaz Hakimliğinin kararı idari yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş bir görevsizlik kararı niteliğinde olmadığından, adli ve idari yargı yerleri arasında görev uyuşmazlığı oluştuğundan söz etmek mümkün değildir. Dolayısıyla olayda, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde öngörülen koşullar gerçekleşmemiştir.

15. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİNE,

02/12/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Nilgün	Doğan	Eyüp
YAŞAR	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN